

Obsah

Poděkování	9	2.2 Odhad stupně encefalopatie a prognózy onemocnění	45
Předmluva	11	2.3 CEEG v konkrétních situacích	46
Literatura	11	2.3.1 Přetrvávající abnormní mentální stav navazující na klinicky manifestní záchvat/status	46
Použité zkratky	12	2.3.2 Akutní supratentoriální léze se změněným mentálním stavem	47
INDIKACE EEG A NEJČASTĚJŠÍ NÁLEZY	15	2.3.3 Fluktující mentální stav nebo jeho nevysvětlitelná změna	51
1 Indikace rutinního EEG	15	2.3.4 Nález PD na emergentním nebo rutinním EEG vyšetření	52
1.1 Epilepsie	15	2.3.5 Farmakologická paralýza/sedace (např. terapeutická hypotermie, ECMO) a celková anestezie	52
1.1.1 Diagnóza epilepsie	15	2.3.6 Nitrolební hypertenze	53
1.1.2 Odhad rizika recidivy po prvním záchvatu	18	2.3.7 Celková anestezie	53
1.1.3 Syndromologická klasifikace	18	2.3.8 Klinicky zřejmé paroxysmální příhody	55
1.1.4 Při sledování epilepsií	18	2.3.9 Účinnost léčby epileptických záchvatů	55
1.1.5 Před ukončením léčby	19	2.3.10 Prognózování u pacientů po CA	57
1.1.6 EEG není užitečná metoda pro:	20	3 Video-EEG	66
1.2 Encefalopatie	20	3.1 Diferenciální diagnostika záchvatových stavů	71
1.2.1 Metabolické encefalopatie	21	3.2 Syndromologické zařazení epileptických záchvatů	72
1.2.2 Toxické encefalopatie	26	3.3 Prechirurgické vyšetřování	73
1.2.3 Anoxické encefalopatie	29	3.4 Vyšetření iktální SPECT	74
1.2.4 Degenerativní encefalopatie	29	3.5 Objektivizace frekvence záchvatů	75
1.2.5 Encefalitidy	31	3.6 Změny medikace a diagnostika nežádoucích účinků	75
1.2.6 (Pre)eklampsie	33	3.7 Posudková problematika	75
1.3 Relativní a sporné indikace	33	3.8 Monitorace VEEG v domácím prostředí	76
1.3.1 Tranzitorní globální amnézie (TGA)	34	Literatura	76
1.3.2 Bolesti hlavy	34	POPIS A INTERPRETACE EEG	137
1.3.3 Traumata hlavy	36	A. Systém klasifikace a popisu EEG podle Lüderse a Noachtara	139
1.3.4 Ložiskové neurologické příznaky, fokální/lateralizované léze mozku ...	37	1 Pomalá aktivita	148
1.3.5 Synkopy	38	1.1 Zpomalení pozadí (BS)	148
1.3.6 Psychiatrické poruchy	39	1.2 Intermitentní pomalá aktivita (IS)	148
1.3.7 Smrt mozku	42	1.3 Kontinuální pomalá abnormita (CS)	149
2 Kontinuální EEG	42		
2.1 Diagnostika nekonvulzivních záchvatů (NCS), statů (NCSE) a jiných paroxysmálních příhod	45		

Předmluva

Vydáním 4. dílu Atlasu elektroencefalografie dospělých končí práce, která začala již v r. 2005 vydáním knihy EEG v epileptologii dospělých. Jejím cílem bylo poskytnout českým a slovenským elektroencefalografistům dostatek materiálu pro studium a příkladů nejčastějších nálezů.

Během této práce se podstatně změnilo:

- svět (např. vzestup terorismu, včetně státního, klimatická krize, pandemie);
- Česká republika (např. vzestup populismu, debaty o *gender*¹, zákaz kouření v hospodách);
- medicína (např. rozvoj biologické léčby a neurozobrazovacích metod, pokročilé postupy rekanalizačních metod v léčbě CMP a epileptochirurgie);
- technika (např. rozdíl mezi přenášením rukopisů raných prací na disketách vs. jejich aktuálním ukládáním v *cloudu*);
- terminologie v epileptologii (četné terminologické změny v klasifikaci epileptických záchvatů, epilepsií a epileptických syndromů);
- klasifikační schémata v elektroencefalografii.

Pocituji jako uklidňující, že od zavedení EEG jako vyšetřovací metody (Hansem Bergerem jeho pracemi z let 1924–1931)(Gloor, 1969; Jung & Berger, 1979) se morfologie EEG křivek nezměnila. Protože jsem popisoval jen to, co vidím, zůstaly informace otisknuté v celém souboru knih víceméně platné. Pokud některé z nich časem zastaraly, pokusil jsem to v dalších pracích korigovat.

V tomto dílu atlasu proberu indikace EEG, možné způsoby jeho popisu a shrnu nejčastější chyby při něm. Zkusím modifikovat terminologii a zejména formulování závěru podle zásad, které pokládám za klinicky relevantnější, než je tomu u dosud používaných postupů. Samozřejmě vím, že názor jednoho lékaře z malého pracoviště ve středně velké zemi ve střední Evropě nemůže nijak změnit celosvětově zavedenou praxi. Ale za pokus to stálo.

Zdeněk Vojtěch

Literatura

- Gloor P. Hans Berger and the discovery of the electroencephalogram. *Electroencephalogr Clin Neurophysiol* 1969;Suppl 28:1–36.
- Jung R, Berger W. Fiftieth anniversary of Hans Berger's publication of the electroencephalogram. His first records in 1924–1931. *Arch Psychiatr Nervenkr* 1979;227:279–300.

¹ Zde se musím omluvit za nekorektnost. Za všechny termíny „elektroencefalografista“, „lékař“ a „laborantka“ dosadte tak, jak to bylo míněno, „elektroencefalografistka/elektroencefalografista“, „lékařka/ lékař“ a „laborantka/laborant“.